

Granskningsgruppen

Minnesanteckningar från Granskningsgruppen den 29 augusti 2012

kl. kl 09:00 -12:00

Plats: Stadshuset, Döderhultsrummet Oskarshamn

Närvarande ordinarie gruppdeltagare:

Charlotte Liliemark, ordförande
Rigmor Eklind, (s) vice ordförande
Anders Stenberg, (m)
Matti Wahlström, (v)
Elisabeth Englund (kd)
Kaj Lindholm, Misterhultsbygdens intresseförening
Karl-Gunnar Karlsson, Misterhults församling
Tobias Facchini, regionförbundet
Kerstin Åbinger, samhällsbyggnadskontoret
Bo Carlsson, expert
Antonio Pereira, expert
Rolf Persson, projektledare, LKO
Kaj Nilsson, sekreterare

Frånvarande:

Catharina Lihnell Järnheter, Naturskyddsföreningen
Bengt-Åke Persson, Misterhultsföretagarna

1. Mötets öppnande

Charlotte hälsar de närvarande välkomna och förklarar mötet öppnat.

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns med tillägget av ny punkt om studiebesöket i Östhammar.

3. Reflektioner efter studiebesöket i Östhammars kommun

Rolf presenterade en rapport från studiebesöket. Efter genomläsning var gruppens mening att rapporten väl beskrev studiebesöket. Följande reflektioner utöver rapporten gjordes:

* Vägen mellan Hargshamn och Forsmark, rv 76, har liknande standard som "vår" väg 743 mellan Figeholm och Simpevarp. Vägstandarden har dock inte förts fram som ett problem förutom befarade bullerstörningar.

* Det finns skillnader i de båda kommunernas sätt att arbeta med kärnavfallsfrågan. Deras säkerhetsgrupp arbetar på ett sätt som liknar LKO:s tidigare säkerhetsgrupp. En väsentlig skillnad är att i Östhammars kommun är kommunstyrelsen uppdragsgivare medan det i Oskarshamn är kommunfullmäktige.

Det samlade intrycket var att studieresan var lärorik för gruppen. Östhammars granskningsorganisation uttryckte intresse av att besöka Oskarshamn.

4. Redovisning av yttranden inkomna till Mark och Miljödomstolen

Bo har granskat inkomna yttrande och redovisade väsentliga delar för gruppen. Nedan noteras valda delar av Bos redovisning.

Östhammars kommun, samhällsbyggnadskontoret

* Risk för bullerproblem vid rv 76.

* Behov av skydd och kompensationsåtgärder för de våtmarker som påverkas av kommande anläggningar.

* Behov av kompensation av naturareal som tas i anspråk för slutförvarsanläggningarna.

Östhammars kommun, MKB-gruppen

* Det finns flera osäkra uppgifter i underlaget, t ex. antalet kapslar som ska deponeras.

- * Transportsystemet ska ingå i ansökan, dvs transporter från inkapsling till slutförvaret.
- * Återtag av kapslar ska beskrivas bättre.
- * Ansvarsfrågan på lång sikt ska vara utklarad.
- * Föreslagna villkor för ett tillstånd är bristfälliga.
- * MKBn bör innefatta konsekvenser av radiologiska olyckor.
- * 0-alternativet ska konsekvensbeskrivas.
- * Redovisning varför man valt att förlägga slutförvaret bland andra kärntekniska anläggningar.
- * Redovisning av avvägningen mellan samhällsfrågor, industrifrågor och geologiska aspekter vid platsvalet.
- * Redovisning av utredningar om horisontell resp. vertikal deponering.
- * Flera frågor kring bentonitens funktion är inte klarlagt.
- * Frågor kring länshållning och hantering av avloppsvatten.
- * Buller från transporter. (Argumentation liknande vår.)

Östhammars säkerhetsgrupp

- * SKBs kvalitetssäkring ska granskas av SSM.
- * Tidigare FUD:ar; är allt utrett som utlovats där?
- * Beträffande initialtillståndet vid kapslarna, vad händer med bentoniten när det tar lång tid för vattenmättnad?
- * Hur påverkas grundvattnet i förvarsområdet?
- * Kriterier vid val av kapseldepositioner.

Naturskyddsföreningen i Kalmar län

- * Platsvalet ifrågasätts, slutförvaret bör vara på en plats utan kärnkraftverk.
- * Alternativet med torr förvaring bör utredas.

Havsmyndigheten

Detta är en ny myndighet som här koncentrerat sig på vattenfrågor.

- * Efterfrågar en redovisning av miljökvalitetsnormer. Detta måste redovisas om en MKB ska kunna godkännas.
- * Grundvattensänkningen i förvarsområdet, påverkan på Natura 2000-områden ska redovisas. Blir det sänkning av sjöar?

Länsstyrelsen i Uppsala län

- * Önskar kompensationsåtgärder för skadade naturvärden.
- * Redovisning av skador på recipienter.
- * Haltvillkor på utsläppsvatten ska redovisas.
- * Redovisning av alternativa metoder ska innefatta separation/transmutation.
- * Känslighet för t.ex. leveransstopp av bentonit.

Länsstyrelsen i Kalmar län

- * Kräver redovisning av förslag till villkor i ansökan.
- Länsstyrelsen kommer senare att lämna synpunkter på SSMs remiss.

OSS, Opinionsgruppen för säker slutförvaring

Gruppen koncentrerar sig på frågeställningar kring slutförvaret i Forsmark.

- * Tar upp initialtillståndet vid kapslarna och utvecklingen över tid.

Naturvårdsverket

- * Anser att frågan är lämpligt avgränsad.
- * Även NV pekar på avsaknaden av villkor.
- * Efterfrågar ett egenkontrollprogram.
- * Redovisning av påverkan på Natura 2000-områden efterfrågas. Myndigheten påpekar att det fordras en separat ansökan om sådana områden påverkas.
- * Ekonomisk säkerhet för genomförandet efterfrågas.

MKG

MKG har gjort en omfattande granskning och ett yttrande som är välformulerat och strukturerat. Ytrandet är omfattande men nyttig läsning för alla gruppmedlemmar.

- * MKG påpekar att i lagstiftningen, KTL och miljöbalken, så är det de "strängaste" reglerna som ska tillämpas.
- * Det saknas underlagsrapporter.
- * SKB måste klara ut frågeställningar där "forskare står mot forskare".
- * Försök som gjorts i Äspö speglar bara förhållandena i Äspö.
- * Deponeringsförsök i Äspö med mätning av kopparkorrosion har inte redovisats fullt ut.
- * MKG ifrågasätter om Forsmarkslinsen håller i en kommande istid. Förvaret kan utgöra en brottanvisning.
- * Alternativet djupa borrhål inte tillräckligt utrett.
- * Ett tillslutet förvar bör ha framtida övervakning.

5. Översyn av LKO-projektets uppdrag och organisation

Rolf redovisade de politiska direktiven till ny organisation. Det är sammanfattningsvis ett önskemål om att den politiska representationen ska ökas utan att gruppens blir större. Ett förslag ska lämnas till kommunstyrelsens möte den 18 september.

Under diskussionen framkom förslag att föreningarna i Figeholm/Misterhult representeras av en representant. K-G framförde att det är värdefullt om Misterhultsbygdens företagare är representerade. Vidare diskuterades om det är möjligt att välja ersättare för representanterna. Rolf menade att projektet är avancerat på många plan som kräver kontinuitet och att det därför är svårt att delta som ersättare med tillfälliga inhopp.

Rolf kommer att göra ett beslutsförslag till kommunstyrelsens efter dagens diskussion. Förslaget kommer att distribueras till granskningsgruppen.

6. Redovisning av slutrapporten från OECD/NEA:s granskning

En internationell granskningsgrupp har studerat SKB:s arbete och förslag till slutförvar. Antonio har granskat rapporten och hans synpunkter framgår av bifogad presentation.

7. Inkomna yttranden över CLINK

Antonio har granska yttranden som berör CLINK och sammanställd synpunkterna på bifogad presentation.

8. Nästa möte

Nästa möte är den 20 september kl 09.00-12.00, Kristdalarummet. Det är önskvärt att gruppmedlemmarna läser bifogade yttranden från Östhammars kommun och MKG samt noterar frågeställningar som vi vill fördjupa oss i.

Kommande möten:

30 oktober kl 09.00-12.00, Kristdalarummet

29 november kl 09.00-12.00, Kristdalarummet

9. Mötet avslutas

Charlotte tackar och förklarar dagens möte för avslutat.

Ordförande
Charlotte Liliemark

Sekreterare
Kaj Nilsson